

Ons nummer: O20.002005

Schriftelijke reactie toezegging

Raad/commissie	Commissie BM
Datum vergadering	4 november 2020
Onderwerp	Onderzoek grensoverschrijdendheid en uitvoeringslasten aanbesteden Sociaal Domein
Toezegging gedaan door	Gea Wielinga

Omschrijving toezegging

N.a.v. agendapunt 8. Rondvraag: PvdA - mevr. Poelman - Uitvoeringslasten aanbesteden Sociaal Domein zegt het college toe zorgvuldig te kijken naar het onderzoek naar Europees aanbesteden in het sociaal domein en over enkele weken hierop terug te komen.

Datum schriftelijke reactie

11 november 2020

Schriftelijke reactie

Aanleiding:

Op 23 oktober 2020 is de Kamerbrief met onder andere het rapport over grensoverschrijdendheid en uitvoeringslasten bij aanbesteden in het Sociaal Domein gepubliceerd. Het betreft dus specifiek het aanbesteden in Europa inclusief Nederlands Addendum.

Enkele conclusies uit het onderzoek zijn;

- Het Sociaal Domein in Europa, meer specifiek thuis- en jeugdzorg, heeft een verwaarloosbare grensoverschrijdendheid.
- De verplichtingen die voortkomen uit de richtlijn, blijken voor aanbestedende diensten en zorgaanbieders tijdrovend en kostbaar te zijn.
- De regels die van toepassing zijn op overheidsopdrachten, in het sociaal domein, daarmee niet efficiënt en niet effectief zijn.

Kortom;

De markt is er niet en komt er ook niet gezien het karakter van de hulp- en dienstverlening. Europees aanbesteden boven de 750.000 euro zou daarmee geen verplichting meer hoeven zijn.

Vragen:

Vooraf:

De Kamerbrief is 23 oktober gepubliceerd; onderstaande reactie van het College is dan ook een eerste voorlopige reactie.

Voor de in voorbereiding zijnde aanbesteding Wmo dienen we uit te gaan van de huidige aanbestedingsregels.

1. Is het College op de hoogte van dit onderzoek, de conclusies en aanbevelingen?

Antwoord:

Ja.

2. Herkent het College de gestelde conclusies als het gaat om Europees aanbesteden in het Sociaal Domein?

Antwoord:

Het College herkent de conclusie dat er voor het sociaal domein niet of nauwelijks interesse is van buitenlandse aanbieders ('grensoverschrijdend belang'). Alsook dat de aanbestedingsprocedures tijdrovend en kostbaar zijn. Echter het College vindt de in het rapport genoemde conclusie dat de regels niet efficiënt en niet effectief zijn, tekort door de bocht. Het is namelijk de vraag of er een andere methodiek is die niet alleen minder tijd en geld kost, maar ook nog steeds voldoet aan o.a. de beginselen van behoorlijk bestuur zoals het fairplay- (gelijkheids-), zorgvuldigheids- en motiveringsbeginsel.

Minister Hugo de Jonge van VWS heeft afgelopen maart een nieuwe conceptwet gepubliceerd voor het maatschappelijk verantwoord inkopen van maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015) en jeugdzorg. De minister vindt dat de aanbestedingsregels te streng zijn en dat de uitvoeringskosten te hoog zijn ten opzichte van de ermee behaalde baten. Ook wil hij het gebruik van Open House-procedures verminderen.

Deze nieuwe conceptwet zou een eenvoudiger aanbestedingsprocedure moeten opleveren, maar de conceptwet levert de nodige vragen op, vooral over hoe de beste aanbieders dan kunnen worden geselecteerd. Het is op dit moment volstrekt onduidelijk of deze conceptprocedure een eenvoudiger procedure oplevert en minder tijd gaat kosten.

3. Wat is de betekenis van dit rapport ten aanzien van het proces Inkoop Maatwerkvoorziening WMO?

Antwoord:

De huidige aanbestedingsregels blijven gelden totdat er nieuwe wetgeving is. Minister De Jonge wil met zijn conceptwet binnen de kaders van de Europese inkooprichtlijn blijven, en streeft ernaar om de wet uiterlijk 1 april volgend jaar van kracht hebben. Deze nieuwe wet zal dan niet de huidige aanbestedingswet vervangen, maar komt er naast. Het is dan aan de gemeente om bij inkopen in het Sociaal domein vooraf te beslissen welke wet van toepassing op een te voeren inkoopprocedure.

Op de Internetconsultatie eerder dit jaar, waarbij iedereen kon reageren op de conceptwet, heeft inkoopopleidingsinstituut NEVI - samengevat - als volgt gereageerd:

"De voorgestelde inrichting en wijzigingen zijn echter mogelijk binnen de huidige wet- en regelgeving. Door verder in te zetten op de kwaliteit van zorg, professioneel opdrachtgeverschap en professionele inkoop zijn de voorgestelde wijzigingen dus helemaal niet nodig!"

Bizob, partner voor inkoop en contractmanagement voor ruim 30 gemeenten en publieke instellingen in Oost-Brabant had een soortgelijke conclusie:

"Wij staan achter de intentie van de minister om meer ruimte te zoeken voor het inkopen in het sociaal domein. Het is echter ons inziens niet noodzakelijk om hiervoor de Wmo 2015 en de Jeugdwet aan te passen zoals dat in dit wetsvoorstel wordt voorgesteld.(...)".

CROON advocaten, die o.a. SDF hebben geadviseerd bij aanbestedingsprocedures, noteerde op haar website in dezen:

"Het is nog onduidelijk hoe de gunningssystematiek volgens de wetgever wel zou moeten worden ingericht. Het verbod om op laagste prijs te gunnen blijft immers gehandhaafd en er wordt (terecht) gewicht toegekend aan de te leveren kwaliteit. Ook moet duidelijk worden hoe het eventueel enkel gebruikmaken van geschiktheidseisen en selectiecriteria zich verhoudt tot de wens dat in de toekomst minder gebruik wordt gemaakt van open house inkoopprocedures. Wij zijn benieuwd of daar nog kamervragen over zullen worden gesteld".